

הכנסת התשע-עשרה

יוזם: חבר הכנסת משה זלמן פייגלין

הצעת חוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (טיפול באמצעות סם הקנבוס), תשע"ג - 2013

תיקון סעיף 7 בסעיף 7 לפקודה, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

(א) המנהל ייתן רישיון לגידול, החזקה ולשימוש בצמח הקנבוס לאדם במינון שקבע לו רופא מומחה או רופא משפחה, וזאת ולא יאוחר מ 10 ימים מיום הגשת הבקשה למנהל.

דברי הסבר

צמח הקנבוס הוא צמח בעל סגולות רפואיות מוכחות [1]. בשנת תשע"ב (2012) היו בארץ 9000 אנשים בעלי אישור להשתמש בקנבוס. 2 אישור זה ניתן בהתחלה על ידי אחראי יחיד ממשרד הבריאות – ד"ר יהודה ברוך, ובמשך השנים נוספו עוד 5 רופאים אולם הם רשאים לאשר את הטיפול אך ורק לחולים אונקולוגים ואך ורק לכאלה שמאושפזים בבית החולים בו אותם רופאים מועסקים. מאחר ומרבית הפונים לקבלת הרישיון הם לא אונקולוגים, משול הדבר לבנית כיכרות במקומות בהם אין פקקי תנועה. בהעדרו של ד"ר ברוך נהג לחתום על ההיתרים עוזרו, ד"ר מוטי משיח ואילו כיום מי שחותמת על ההיתרים היא ד"ר מלכה לזר.

הנוהל לקבלת ההיתר הוא מורכב וארוך וחולים רבים נענים בשלילה, למרות ההמלצות המנומקות של הרופא המומחה בתחום!

ההחלטה שלא לאשר טיפול בחולה אינה מסתמכת על בדיקה רפואית אלא על סמך מילוי שאלונים בלבד. 3

המצב בו חולה זקוק לטיפול שלדעת רופאו הוא נכון וטוב, ורק משום שמחלה מסוימת לא נכנסה לקריטריונים של משרד הבריאות, על אף שלדעת הרופא השימוש בקנבוס יכול להועיל, הוא מצב בלתי סביר בעליל שנוגד את הזכות והחובה של כל אדם לעשות הכל כדי לשמור על בריאותו.

פגיעה זו בזכות יסוד של עשרות ואולי מאות אלפים אנשים הנזקקים לקנבוס לצרכים רפואיים, גורמת להפללתם של אזרחים נורמטיביים

¹ "הסדרת השימוש בקנבוס רפואי בישראל" הכנסת, מרכז מידע ומחקר – תש"ע עמודים 2-3
² <http://www.nrg.co.il/online/1/ART2/384/476.html>
³ <http://www.nrg.co.il/online/1/ART2/384/476.html>

שכל חטאם הוא רצונם להקל את סבלם.

חשוב לציין בהקשר זה את המלצתה של הוועדה הגלובלית על מדיניות המלחמה בסמים בראשות מנכ"ל האו"ם לשעבר מר קופי ענן. 4 בדו"ח זה המליצה הוועדה, להפסיק את הקרימינליזציה, את ה"העברה לשוליים" ואת הטלת סטיגמות על אנשים המשתמשים בסמים אך אינם פוגעים באנשים אחרים. המלצה זו נוגעת לכלל המשתמשים בקנבוס, ומקל וחומר ביחס לאותם המשתמשים לצרכים רפואיים.

חובותיה של מדינה המבקשת לאפשר גידול והפצה של קנבוס רפואי לצרכים מסוימים מפורטות באמנת הסמים של האו"ם. ישראל חתומה על אמנה זו ועל כן מן הראוי להסדיר את נושא הקנבוס הרפואי לפי עקרונות האמנה הבינלאומית בחקיקה ראשית.

מטרת ההצעה היא לאפשר שימוש בקנבוס לצרכים רפואיים על פי מרשם רופא, בדיוק כפי שמותר להשתמש בחומרים מסוכנים וממכרים פי כמה כמו אופיום רטלין וכד', ולאפשר אספקה עצמית של התרופה הטבעית תוך פיקוח על ידי קבלת היתר לפי מינון.

לא ניתן להשלים עם המצב הנוכחי המאמלל אזרחים שומרי חוק מחד, ומאידיך הופך חולים רבים לעבריינים בעל כורחם.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת אריה אלדד (פ/ 2289/17) ועל שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת אריה אלדד (פ/ 639/18) וחבר הכנסת טלב אלסאנע (פ/ 1280/18) ועל ידי חבר הכנסת חיים כץ ואחרים (פ/2490/18).

¹ "הסדרת השימוש בקנבוס רפואי בישראל" הכנסת, מרכז מידע ומחקר – תשי"ע עמודים 2-3

² <http://www.nrg.co.il/online/1/ART2/384/476.html>

³ <http://www.nrg.co.il/online/1/ART2/384/476.html>

⁴ המלחמה נגד הסמים - דו"ח הוועדה הגלובלית על מדיניות המלחמה בסמים יוני 2011